

Suunnitelma 0,7% -varojen käytöstä

Johdanto

Turun yliopiston ylioppilaskunnan edustajisto linjasi joulukuussa 2007, että TYY tulee näyttämään mallia YK:n vuosituhattavoitteiden toteuttamisessa.

Poliittisessa linjapaperissa on kirjattu seuraavasti:

”TYY ohjaa 0,7 prosenttia toimintataloutensa budjetista kehitysyhteistyöhön. 0,7 prosentin osuus tullaan laskemaan siten että siihen eivät sisälly keräysvarat eivätkä Ulkoasiainministeriöltä saatavat tuet. Hallitus laati yhteistyössä kehitysyhteistyövaliokunnan, kv-asiantuntijan ja taloustoimikunnan kanssa suunnitelman siitä kuinka varat käytetään. 0,7 prosentin osuus perustuu YK:n vuosituhattavoitteisiin. TYYn 0,7% -toiminnan tarkoitus on jäsenistöön vaikuttaminen, sekä poliittinen vaikuttaminen.”

Joulukuussa 2011 edustajisto poisti maininnan 0,7% -toiminnasta linjapaperista, mutta vuoden 2012 edustajisto palautti sen.

Kehitysyhteistyölle on tarkat kriteerit, ja ne määritellään kansainvälisesti. Tärkein kriteeri avulle on, että sen tulee vähentää köyhyyttä. Kehitysyhteistyövaroilla tarkoitetaan julkisia rahavirtoja, jotka on suunnattu kehitysmaihin näiden taloudellisen kehityksen ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Liitteestä 1 löytyy tietoa YK:n vuosituhattavoitteista ja Suomen kehityspolitiikasta.

0,7% -varojen käytön kriteerit

0,7 % -varojen käytössä ja uusien kohteiden valinnassa sovelletaan seuraavia kriteereitä:

- Panostetaan ennaltaehkäisevään ja pitkäjänteiseen kehitysyhteistyöhön
- Hankkeiden tulee tukea YK:n vuosituhattavoitteita
- Hankkeiden raportoinnin tulee olla luotettavaa ja todennettavissa
- Hankkeiden tulee huomioida alueellinen tasapaino ja keskittyä vähiten kehittyneisiin maihin
- Hankkeiden valinnassa tulee ottaa huomioon yhteiskunnan heikoimmassa asemassa olevat ryhmät (kuten vähemmistöt, naiset, lapset, vammaiset jne.)
- Hankkeista tulee olla saatavilla riittävästi tiedotusmateriaalia

TYYN 0,7% -varoja ei käytetä humanitaariseen apuun, sillä kriisinhallinnan ei katsota olevan ennaltaehkäisevää ja pitkäjänteistä kehitysyhteistyötä, johon TYYN 0,7% -varat halutaan ohjata.

0,7% -varojen käyttö

0,7% -varat ohjataan jatkuvaan kohteeseen ja vaihtuvaan kohteeseen. Aiemmin kohteita on ollut neljä, joista kaksi on ollut vuosittain vaihtuvaa ja kaksi pysyvää. Vuonna 2012 toimintaa uudistettiin niin, että tuki Zimbabween Aids-orvot ry:lle jatkui ja sen lisäksi tuettiin myös toista hanketta. Valinta tapahtuu siten, että kehitysyhteistyösiipi valitsee kokouksessaan siiven 0,7% -vastaavan tekemän selvitystyön pohjalta parhaaksi katsotun kohteen. Näin valittua kehitysyhteistyöprojektia ehdotetaan valittavaksi toiseksi 0,7% -kohteeksi Zimbabween Aids-orpojen rinnalle.

Kohteiden valinnassa painotetaan erityisesti pitkäjänteisyyttä ja hankkeen ennaltaehkäisevää vaikutusta. Vaihtuvaa kohdetta on tarkoitus tukea niin kauan kuin hanke on toiminnassa (hankkeet saavat tukea yleensä 3 vuodeksi ulkoministeriöltä) tai TYYN edustajisto päättää lakkauttaa tuen. Yhteistyötä molempien hankkeiden kanssa ja hankkeiden toimivuutta tarkistetaan kuitenkin vuosittain.

0,7% -varat jaetaan tasan kahden kohteen kesken. Hankkeen vaihtuessa TYYN kehitysyhteistyösiipi tekee hallitukselle esityksen valittavista kohteista. TYYN hallituksen kehyvastaava ja kv-asiantuntija avustavat siipeä.

0,7% -varoja maksetaan kohteille kahdessa erässä, keväällä ja syksyllä. TYYn kehitysyhteistyösiipi pitää yhteyttä hankkeisiin. Hankkeista pyydetään tilinpäätös ja raportit vuosittain. Vuonna 2014 Zimbabwen Aids-orpojen sekä SYL:n ja mosambikilaisen AFORTALECER-järjestön yhteishankkeen varat maksetaan kahdessa erässä, keväällä ja syksyllä.

Kohteet 2014

Zimbabwen Aids-orvot ry

TYYn oma kummikohde on Zimbabwen Aids-orvot ry. Yhdistys antaa mahdollisuuden Dzivarasekwan orpolasten koulutukselle ja hyvinvoinnille. TYYn varsinainen tukikohde on Dzikwan suojakoti. Suojakoti on tarkoitettu niille lapsille, joilla ei ole sukulaisia tai muita, joiden luona asua. TYY on tukenut Zimbabwen Aids-orvot ry:tä kummikohteenaan joulukuusta 2008 saakka.

SYL:n ja mosambikilaisen AFORTALECER-järjestön yhteishanke

SYL:n vuosien 2013–2015 Mosambikin hanke tähtää ensimmäisen ja toisen luokan oppilaiden kirjoitus- ja lukutaidon kehittämiseen. Hankkeen käytännön toteuttamisesta vastaa yhteistyökumppani AFORTALECER, joka on koulutukseen keskittyvä kansalaisjärjestö Mosambikissa. Hanke toteutetaan kuudessa Mosambikin pääkaupunki Maputon alueella sijaitsevassa koulussa.

Hankkeen aikana ostetaan oppikirjoja ja muita opetustarvikkeita sekä koulutetaan opettajia pedagogisista taidoista. Tämän lisäksi hankkeen aikana työskennellään oppilaiden vanhempien kanssa, jotta heidän ymmärryksensä lisääntyisi koulunkäynnin tärkeydestä. Myös oppilaiden omaa innostusta lukemiseen ja kirjoittamiseen on tuettava.

Suunnitelma vuoden 2014 0,7% -varojen käytöstä

Vuonna 2014 0,7% -varoja on käytettävissä 5330€. Varat jaetaan tasan yhden pysyvän ja yhden vaihtuvan kohteen kesken niin, että molemmat saavat puolet kokonaissummasta.

Zimbabwen Aids-ortvot ry	2665 €
SYL:n ja mosambikilaisen AFORTALECER-järjestön yhteishanke	2665 €
Yhteensä	5330 €

Tiedotus

0,7% -varoista tiedottaminen on erityisen tärkeää, koska varojen ja niillä saatavan näkyvyyden avulla pyritään edistämään YK:n vuosituhattavoitteiden toteutumista. Vastuu tiedottamisesta on koko kehitysyhteistyösektorilla. TYYn uusille nettisivuille perustetaan kehitysyhteistyösio Osioista löytyy tietoa 0,7% -varoista ja niillä tuettavista hankkeista. 0,7% -varoista tiedotetaan myös TYYn blogissa, tapahtumissa ja sähköpostitse. Siipi tiedottaa myös sosiaalisessa mediassa kohdeprojektien ajankohtaisista kuulumisista. Tiedottamisessa hyödynnetään tuettujen hankkeiden omaa tiedotusmateriaalia.

Kun kohteita on vain kaksi ja molempia tuetaan kauemmin kuin vuosi, siipi voi lisätä vuorovaikutusta ja yhteistyötä hankkeita hallinnoivien järjestöjen kanssa. Hankkeiden Suomessa tapahtuvasta hallinnoinnista vastaavista järjestöistä voidaan pyytää henkilöitä esittelemään niitä kehitysyhteistyötapahtumiin.

Vuoden 2012 helmikuun kokouksessa ylioppilaskunnan edustajisto päätti määritellä poliittiseen linjapaperiin TYYn 0,7% -toiminnan tavoitteeksi myös poliittisen vaikuttamisen kehitysyhteistyön puolesta. Poliittista vaikutustyötä 0,7 -toiminnan puolesta tulee tehdä valtakunnallisesti sekä yksin että yhteistyössä muiden kanssa. Yhteistyökumppaneita ovat esimerkiksi muut ylioppilaskunnat sekä Suomen ylioppilaskuntien liitto.

Yksi tärkeä yhteistyökumppani on Helsingin yliopiston ylioppilaskunta, joka noudattaa myös 0,7% -linjausta ja on aikaisemmin ottanut kantaa kehitysyhteistyöasioihin yhdessä TYYn kanssa.

Yksi tärkeimmistä poliittisen vaikuttamisen muodoista on se, että TYYn kehitysyhteistyösiipi pitää yllä 0,7% -tematiikkaa omien tiedotuskanaviensa kautta ja pyrkii luomaan keskustelua aiheen ympärillä. Tämän lisäksi eduskuntavaalivuosina kehitysyhteistyösiipi järjestää yksin tai yhteistyössä esimerkiksi muiden siipien tai TYYn kanssa paneelikeskustelun, jossa käsitellään 0,7% -kysymyksiä ja kehitysyhteistyötä yleisesti.

Valtakunnallisella tasolla TYYn hallituksen tulee reagoida ja ottaa kantaa valtion 0,7% -linjauksiin kirjoittamalla kannanottoja ja pitämällä yhteyttä valtakunnallisiin päättäjiin.

Liite 1.

YK:n vuosituhatavoitteet

YK:n yleiskokous hyväksyi syyskuussa 2000 vuosituhatjulistuksen, joka asetti yhteiset tavoitteet. Vuosituhannen kehitystavoitteiden mukaan vuoteen 2015 mennessä pitää

1. puolittaa äärimmäisessä köyhyydessä elävien ja nälkäisten osuus maailman väestöstä
2. taata kaikille lapsille peruskoulutus
3. poistaa sukupuolten välinen epätasa-arvo kaikilla koulutusasteilla
4. vähentää alle viisivuotiaiden kuolleisuutta kolmanneksella
5. vähentää äitiyskuolleisuutta kolmella neljänneksellä
6. kääntää laskuun hi-viruksen ja aidsin, malarian ja muiden merkittävien tautien leviäminen
7. tukea ympäristön kestäväää kehitystä
8. luoda globaali kumppanuus kehitykselle

Globaali kumppanuus viittaa niihin teollisuusmaiden toimiin, joilla voidaan parantaa kehitysmaiden asemaa: kehitysrahoitukseen, oikeudenmukaisten kauppasääntöjen kehittämiseen, kehitysmaiden velkataakan helpottamiseen, lääkkeiden saatavuuteen ja tietotekniikan hyötyjen saattamiseen kehitysmaiden ulottuville.

Vuosituhatavoitteiden saavuttaminen vaatii niihin sitoutuneilta valtioilta kehitysmäärärahojen tuntuvaa lisäämistä. Tavoitteena on 0,7 prosentin osuus bruttokansantuotteesta, mihin avunantajamaat, Suomi mukaan lukien, sitoutuivat jo vuoden 1970 YK:n yleiskokouksessa. Eurooppa-neuvoston vuonna 2005 tekemässä päätöksessä asetetaan EU:n vanhoille jäsenmaille 0,51 prosentin minimitalavoite vuoteen 2010 mennessä ja 0,7 prosentin tavoite vuoteen 2015 mennessä.

Suomen kehityspolitiikka

Suomen kehityspolitiikan tärkein tavoite on köyhyyden poistaminen ja kestävän kehityksen edistäminen vuonna 2000 asetettujen vuosituhatavoitteiden mukaisesti.

Kehityspolitiikka on osa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Kehityspolitiikalla vaikutetaan maailmanlaajuisiin ponnistuksiin köyhyyden poistamiseksi taloudellisesti, yhteiskunnallisesti ja luonnontaloudellisesti kestävän kehityksen avulla. Kehitysyhteistyö on kehityspolitiikan keskeinen työkalu, jolla pyritään edistämään kehitykselle suotuisien olosuhteiden vahvistumista köyhimmässä maissa.

Suomi on sitoutunut EU:ssa ja YK:ssa nostamaan kehitysyhteistyömääränsä 0,7 prosenttiin bruttokansantulosta vuoteen 2015 mennessä. Vuonna 2013 Suomi ohjasi julkiseen kehitysyhteistyöhön 0,55 prosenttia bruttokansantulostaan. Tämä tarkoittaa yhteensä 1,118 miljardia euroa.